

PASITARIMAI VAŠINGTONĖ LIETUVOS LAISVINIMO KLAUSIMAIS

RUOSIAMA MASINĖ PETICIJA JAV PREZIDENTUI

Apie pasitarimus Lietuvos laisvinimo klausimais, įvykusius balandžio 11-12 dienomis Vašingtone, pranešamos dar tokios žinios:

Pasitarimai įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo komiteto sumanymu.

Amerikoje nebebus Pasiuntinio

MIRTIS BAIGĖ LIETUVISKĄ VIETĄ

Tai ne mūsų, o „The New York Times“, didžiojo Amerikos dienraščio, 1957 m. gegužės 14 d. laidos antraštė ryšium su ministerio Žadeikio staigia mirtimi.

„Žadeikis buvo J.V. Pasiuntinys Pabaltijo Kraštu, 1940 m. sovietų pagrobty“, rašo laikraštis paastrąštyje ir toliau spausdinasi šitokią savo bendradarbių Vašingtone, Bess Furman, gegužės 13 d. straipsnį:

„Lietuvos Ministerio Jungt. Valstybėse Povilo Žadeikio mirtis baigė jo septyniolikmetį atstovavimą pavergtajam kraštui. „Žadeikis sekmadienį mirė nuo širdies smūgio.

„Lietuva tai vienas tų Pabaltijo kraštų, kuriuos 1940 m. užėmė sovietai. Tuo metu Žadeikis jau buvo penkeris metus atstovavęs Vašingtone savo kraštui.

„Valstybės Departamento protokolo skyrius šiandien pareiškė, kad niekas negalės pasinaudoti jo turėtoju titulu, nes nėra valstybės galvos, kuri paskirtų, nėra vyriausybės ar vyriausybės tremtyje.

„Žadeikio vietoje gali būti paskirtas chargé d'affaires (igaliotinis), kaip padaryta Latvijos Ministerio Alfred Bilmanis mirties atveju. Tokį igaliotinį, Dr. Arnold Spekke, parinko Londone susivažiavę Latvijos ambasadoriai.

„Trečiasis toks užmarštin nustumtas Pabaltijo kraštas, Estija, turi tik atstovybės igaliotinio pareigas einantį generalinį konsulą Johannes Kaiv New Yorke. Jie ministerį čia turėjo tik kelis mėnesius tarp I ir II pasaulinių karų.

„Jungtinės Valstybės niekad nepritarė sovietams dėl tų trijų kraštų užėmimo ir dar tebeprapažįsta juos.

„Valstybės Departamentas pareiškė, kad pereinamuoju laikotarpiu igaliotinio pareigas eina Juozas Kajeckas, vienintelis likęs Lietuvos pasiuntinybės narys. Lietuvos diploatinės tarnybos galva, Stasys Lozoraitis, iš Italijos, paskirs Žadeikio įpėdinį. Lozoraitis ketvirtadienį atskrenda iš Romos į ministerio laidotuves.

„Žadeikis gimęs 1887 m. kovo mėn. Žemityje, Lietuvoje. Tuo metu Lietuva buvo rusų carinės imperijos dalis. Rusai Lietuvoje stipriai laikė valdžios vadeles, drausdami mokyti savo kalbos, literatūros, istorijos ir geografijos.

„Jaunasis Žadeikis tuos dalykus studijavo laisvose ratliuose. Vėliau jis studijavo Petrapilio universitete. Kai po 1904 m. rusai leido spaudą, jis rašė lietuviškiems laikraščiams. Universitetą baigė 1912 m.

„Pašauktas rusų kariuomenėn, pirmojo karo metu tarnavo Kaukazo brigadoje, gaudamas už savo tarnybą keletą aukštų carinių atsižymėjimo ženklų.“

Gale autorė sužymi P. Žadeikio įvairias eitasias pareigas. Nebekartojame tai, nes patys neseniai esame minėję jo sukaktį ir ta proga suminėję jo praeities gyvenimo įvykius. Skaitytojui labiausiai įsidėmėtinas Valstybės Departamento nusistatymas, kuris sako, kad po min. P. Žadeikio mirties Vašingtone, pačiame reikšmingiausiam Vakarų pasaulio politikos centre, Lietuva šiuo tarpu jau nebeturi pilnateisio pasiuntinio.

„The New York Times“ šalia straipsnio išspausdino ir P. Žadeikio fotografiją.

DAR KARTĄ PASISAKĖ UŽ SIENAS BE SUDETŲ IR KLAIPĖDOS KRAŠTO

Fed. Vokietijos užsienio reikalų ministerio Brentano pareiškimas

(Elta) Vokiečių vyriausybės nariai ir šiaip žymūs Vakarų Vokietijos politikai jau ne kartą yra pasisakę už tokias Vokietijos sienas, kurios atitiktų 1937 metų padėtį. Tuo laiku Hitleris dar nebuvo okupavęs nei Sudetų krašto, nei Klaipėdos krašto. Kai dabar V. Vokietijoje, akivaizdoje būsimų rinkimų, Bundestage įsiliesnėja priešrinkiminė kova, būsimos Vokietijos rytinės sienos klausimas dalinai pasidarė partinės propagandos šūkiu. Ypatingai tą šūkį nuolat kartoja Gesamtdeutscher Block (BHE) partija, kuri sakosi ginanti vokiečių tremtinių ir „Vokietijos neliečiamybės“ reikalus. Tuos vokiečių politikus, kurie pasisako už 1937 metų sienas, toji partija vadina tiesiai „Verzichtpolitiker“ (atsižadėjimo politikais). Nors šių radikalių sluoksnų svaris bendroje Vokietijos partijų sudėtyje ir nėra didelis, vis dėlto jų šūkiai įneša į priešrinkiminę kampaniją tam tikro erzelio. Kaip reprezentantus „atsižadėjimo politikos“ tie sluoksniai mini užsienio reikalų ministerį von Brentano, Bundesarato pirmininką Dr. Sieveking, užsienio reikalų ministerijos direktorių Dr. Greve, socialdemokratų opozicijos žymų veikėją prof. Carlo Schmidt, buv. Amerikos pasiuntinį Vokietijoje McCloy ir kt.

Pažymėtina, kad Fed. Vokietijos užsienio reikalų ministeris von Brentano, nepaisydamas radikalių nacionalistinių sluoksnų puolimų, šiomis dienomis dar kartą įsakmiai pasisakė už 1937 metų sienas, o ne už tas, kurias nutiesė hitlerinis režimas. Ministeris balandžio 7 dieną Frankfurte, krikščionių demokratų unijos suvažiavimo proga, pasakė kalbą, kurioje pabrėžė, kad vokiečiai turi siekti ne 1939 metų, o 1937 metų sienų. Sienų klausimą iš viso nėra galima smurtu išspręsti. Jis pareiškė viltį, kad su Čekoslovakija kada nors bus galima susitarti ir užtikrinti saugų gyvenimą tiems vokiečių tremtiniais, kurie grįžtų į savo gimtinę Čekoslovakijoje. Panašiai būsią galima ateityje tartis ir su Lenkija dėl Oderio Neisės sričių. Užsienio reikalų ministeris, be to, aiškiai pasisakė už tai, kad Vokietija ir ateityje turėtų eiti išvien su Vakarais.

Vienas žymiausių Vokietijos laikraščių, „Frankfurter Allgemeine“, balandžio 8 dienos numerį ministerio von Brentano pasisakymą sienų klausimu įsidėjo trijų skilčių antraštė: „Brentano: Be Sudetų krašto ir Klaipėdos krašto“. Atskirame komentare, kurį užvardino „Protas ir mastas“, laikraštis dar nuo savęs pagiria užsienio reikalų ministerį, kad tasai turėjęs drąsos sienų klausimu pareikšti realų, protingą nusistatymą. Gal būtų kai kas dėl to pareiškimo jaudinsis, rašo komentatorius, bet tai neturėtų kliudyti užsienio reikalų ministeri remti jo siekimuose to, kas yra galimų mūsų ribose.

Suedwestfunk radio komentatorius kovo 8 d. taip pat pritarė užsienio reikalų ministerio von Brentano tezei, kad reikia siekti 1937, o ne 1939 metų sienų. Atsakingi vokiečių politikai pritaria vyriausybės nusistatymui, kad būsimų sienų klausimus reikės spręsti susitarimų su kaimynais keliu, o ne smurtu.

Frankfurto „Freie Presse“ pastebi, kad Sudetų krašto ir Klaipėdos krašto prijungimas prie Vokietijos Hitlerio buvęs įvykdytas grąsinimu karu. Ir eilė tūk Vokietijos laikraščių pasisakė už užsienio reikalų ministerio von Brentano nusistatymą sienų klausimu.

Socialdemokratų vadas Ollenhaueris pasitarosiomis dienomis taip pat pareiškė, kad būsimos derybos dėl sienų turėtų remtis 1937 metų padėtimi.

Lietuvoje kovo 3 d. moterų atstovų buvo išstatyta ir „išrinkta“, tiesa, trečdalis, bet visiems žinoma, kokios menkos reikšmės turėti tos tarybos krašto valdyme. Jos tik vykdė, kas iš centrų įsakoma.

Bėgdamos iš vargo, siekdamos sudaryti bent kiek geresnį gyvenimą sau ir savo vaikams, Sovietų Sąjungos moterys gausiai nuėjo į tokius darbus, kurie laisvojo pasaulio kraštuose moterims neįprasti. Kai po taisyklė, sovietinėje šeimoje turi dirbti ir vyras ir žmona, šiaip neįmanoma šeimoms su vaikais išlaikyti. Bet kai abu tėvai dirba, vaikai lieka arba be priežiūros ir auklėjimo, arba patenka į bolševikines auklėjimo įstaigas ir pasidaro šeimoms svetimi. Dažna sovietinė šeima ir stato sau klausimą, kokia čia laimė turėti vaikų, jei jų negalima patiems užauginti, jei jie pasidaro svetimi. Tai ir yra viena iš priežasčių, dėl ko tose kadaise gausiose rusų šeimose metai iš metų susilaukiama vis mažiau ir mažiau gimimų.

Sovietinės moterys vis labiau šiauriasi prieš tokį režimą, kuris neleidžia joms būti moterims, motinoms. Režimas yra priverstas moterims po truputį nusileisti, gaminti įvairines, gražesnio aprėdo, kosmetikos ir pan. Bet visa tai yra tik dirbtinos priemonės, ir jos sovietinės moters nenuarims.

Septynios DIENOS

JORDANO KARALIUS ATSAKĖ TARTIS

Jordano karalius Husseinas atsakė vykti tartis su Saudi Arabijos karalium Saud ir Irako karalium Feisalu.

NAUJAS DANIJOS PARLAMENTAS

Po parlamento rinkimų atsistatydino socialdemokratinė Danijos vyriausybė. Nors ji, šiuose rinkimuose pralaimėjusi 4 vietas, yra dar pati stipriausioji atskira partija, turinti 70 atstovų, bet galimas dalykas, kad sekanti savo stiprumu liberalų partija (45 ats.) sudarys koaliciją su konservatoriais (30 ats.) ir socialliberalais (14 ats.).

SIEKIAMA DIDESNIŲ PENSIJŲ

Britų Darbo partija paruošė planą, pagal kurį, jei ji laimėtų sekančius rinkimus, būtų siekiama palaipsniui didinti pensijas. Pirmiausia būtų pakeltos dabar mokomosios pensijos. Taip pat būtų stengiamasi įstatymais sutvarkyti pensijų didinimo pagrindus. Po eilės metų žemesniųjų kategorijų darbininkams susidarytų sąlygos gauti pusės atlyginimo didumo pensijas. Vis dėlto visiškai tam klausimui sutvarkyti dar tektų laukti bent apie 50 metų.

SOVIETŲ RAUD. KRYŽIUS I VOKIETIJĄ

I Boną atvyko sovietų R. Kryžiaus delegacija tartis dėl rusų repatriacijos iš Vokietijos ir dėl vokiečių iš Rusijos.

15.000 NEGRŲ VAŠINGTONE

Gegužės 17 d. iš įvairių Amerikos vietų Vašingtonan prie Lincolnio paminklo buvo susirinkę 15.000 negrų paminėti 3 metų sukaktį nuo aukšč. teismo išaiškinimo, kad nekonsistencinis yra išskyrimas negrų iš baltųjų viešosiose mokyklose. Šios demonstracijos iš politinių greit išviro į religines, kai imta giedoti „Ateik, Moze, laisvę kovotojau iš pietų“ ir kai į negro kunigo žodžius minia atsakė „Ateik, ateik“ — „Ateik, Moze, ir pasakyk faraonui, kad leistų mano tautai keliauti“.

LIKO TIK TRYS

Iš Spandau kalėjimo Berlyne pastaruoju metu buvo išleistas W. Funk, buvęs Hitlerio ekonomikos ministeris, o paskui Reicho banko pirmininkas. Tad kalėjime liko jau tik trys kaliniai: Rudolf Hess, hitlerinio jaunimo vadas Baldur von Schirach ir ginklavimosi ministeris Albert Speer.

EGIPTIETIS LAKUNAS ČEKOSLOVAKIJOJE

Austrijoje, netoli Vienos, buvo priverstas nusileisti rusiškąjį MIG lėktuvu skridęs egiptietis lakūnas. Atrodė, kad jis atskrido iš Čekoslovakijos, kur apmokomi egiptiečiai lakūnai naudotis sovietų prista tytaisiais Egiptui lėktuvais.

PANASUS ATSTIKIMAS

Lakūnai Borzov ir Pirogov 1948 m. atskrido į amerikiečių zoną Austrijoje ir pateko į Ameriką. Borzov 1949 m. grįžo į Sovietų Sąjungą, atkalėjo savo bausmę ir dirba dabar Altajuje. Jis parašė laiška buvusiam savo draugui, sovietu pasiuntinybės pareigūnui Maskancev pasirūpino surasti adresatą, o dabar Amerika paliepė ieškoto jui išvažiuoti, nes Pirogov pasiskundė, kad Maskancev daras į jį spaudimą grįžti.

PASENSIOS LAISVĖS

Praho gatvėse policija neseniai rinko mažus lapelius, kuriuose buvo įrašyta: „Tai mūsų tikėjimas! Mes grumsimės su jumis ir kovosime prieš jūsų tą vagystėms paremtą ekonomiką; kovosime už spaudos laisvę, už susirinkimų laisvę, už laisvę srauti. Ta kovą mes tęsime ištvermingai ir atkakliai, visiškai nepasidami auku, kol bus sutriuškintas jūsiškis viešpatavimas“.

O tai buvo ištrauka iš čekų komunistų vado Klement Gottwald kalbos, pasakytos 1929 m. parlamente.

DRAUGAL SAUGOKITĖS ARBATOS!

Rytų Vokietijos laikraštis „Leipziger Volkstimme“ tvirtina, kad arbata, tas britų kilmės įprotis, esąs kartu ir išnaudojimo priemonė. Ten rašoma, kad vienoje Coventry imonėje popiežių pertraukos metu griežia muzika ir darbininkams duodama arbata. Ta stipri juoda arbata atgaivinti darbininkų nervus tik tam, kad po to pertraukų iš žmonių būtų galima juo daugiau išspausti.

SOVIETAU NEDUODA RAMYBĖS VOKIETIJAI

Sovietai pakartotinai raštais reikalauja, kad Vakarų Vokietija aiškiai pasisakytų, jog ji neapsiginkluos atominiais ginklais.

KATALONIJOJE ARESTUOTA KOMUNISTŲ

Ispanų policija areštavo 7 komunistų partijos narius. Jų būreliai esą suorganizuoti Barcelonoje ir Katalonijos audimo pramonės miestuose. Komunistų veiklos plėtimas paaikėjo, kai buvo suimtas slapta iš Rusijos atvažiavęs ir organizavimo darbą varęs Ispanijos komunistų p-jos centro komiteto narys Fabregas. Suorganizuotųjų būrelių uždavinys esąs kelti darbininkų tarpe nerimą ir smukdyti gamybą.

UŽ ANTIPARTISKUS VEIKSMUS

Slovakų komunistų partija pašalino žurnalistą Pavlik „už antipartiskus veiksmus“. Jis žurnale „Kulturny Zivot“ rašęs negerus straipsnius, o išpėtas neprisipažinęs kaltas ir gynęs savo veiksmus.

Partijos suvažiavime nebebuvo perrinkti centro komiteto narys Bakula, kuris, pradėtas pulti, taip pat neapgailėjo savo klaidų.

TRŪKSTA KURO

Rytų Vokietijos įstaigos paskelbė statistinį pranešimą, iš kurio aiškėja, kad kuro trūkumas žymiai atsiliepia krašto sunkiajai pramonei.

SARDINIJOJ DALIJAMA ŽEMĖ

Sardinija visada yra buvusi vieta, į kurią per jūrą atsibeldavo užpuolikai, plėšikai, pasipelninti norintieji pirkliai, mokesčių rinkėjai. Viskas, kas atėdavo per jūrą, buvo tik bloga. Dėl to jie su nepasitinkimu žiūrėjo ir į Italijos vyriausybės 1956 m. paruoštąjį projektą palankia gyventojų daugumai prasme išspręsti žemės klausimą. Dabar jau ano sumanymo vykdymas yra taip įsibėgėjęs, kad šimtai tūkstančių akru didiesiems žemvaldžiams priklausiusios žemės yra atsidūrę smulkių savininkų rankose.

VAIKAS SU VILKAIS

Indijoje prieš pusmetį vėl sugautas 8 metų vaikas, kuris lakstė su vilkais ir kurį medžiotojai pastebėjo visomis keturiomis įsibridusį vandenin ir geriantį. Po 6 mėnesių jis vis dar mėgsta žalią mėsą, pasiryžęs vis kasti ir ne nebando kalbėti.

Indijoje tai nebe pirmas atsitikimas.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

(E) Pavasarinė sėja Lietuvoje šiemet pradėta jau kovo antroje pusėje, taigi pagyginamai labai ankti.

(E) Vadovėlis kolchozininkams. Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla išleido kolūkinį žinyną 392 puslapių.

(E) Griūvantieji namai suželdžia praeivius. Vilniuje yra dar griuvėsių, kuriuos sovietinės įstaigos nei per dešimtmetį nepajėgė pašalinti. Gorkio gatvėje balandžio 2 d. karo metais sudegusio namo sienos sugriuvo ir sužeidė praeivį. Kaip praneša „Tiesa“, atsitikimo kaltininkai aiškina, nors visiems aišku, kad čia kalta sovietinė valdžia, nesirūpinanti pereinamojo karo griuvėsių pašalinimu.

(E) Lietuviška kino filma „Aukštinės bures“ būsianti baigta dar prieš gegužės 1-ją.

(E) Kalvarijoje neseniai pradėjo veikti vilnų verpimo fabrikas. Dirba trim paimonim.

ELTOS KRONIKA

— VLIKo sudarančių ir kitų lietuviškų grupių pasitarimai politinės veiklos vienybės pasiekti JAV-se toliau tęsiasi. Dėl tų pasitarimų ir VLIKo pilnatinės sesija, turėjusi įvykti balandžio mėn. pradžioje, buvo atidėta. (E)

— Balandžio 11-12 dienomis Vašingtone įvyko Lietuvos laisvinimo veiksmų konferencija. Dalyvavo VLIKo Prezidiumas, Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas, Lietuvos Laisvės Komiteto atstovai ir min. P. Žadeikis. Apie konferencijos nutarimus bus pranešta vėliau. (E)

(E) Pirmoje Amerikos ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventėje, kuri įvykis Čikagoje birželio 30 d., dalyvaus per 30 šokių grupių su 400-500 šokėjų. Visos grupės jau dabar sparčiai tam ruošiasi.

(E) Galutinai nutarė metraštį leisti. Tam pačiame ALB Krašto valdybos posėdyje bal. 5 d. nutarta galutinai išleisti metraštį Australijos lietuvių pirmojo dešimtmečio gyvenimui ir visokeriopam tautiniam reikšimui atvaizduoti. Metraštį numatoma išleisti dar šiemet. Bus didelio formato, gausiai iliustruotas, apie 300 puslapių. Lešas numatoma telkti prenumeratorus. J. Kalakauskas-Kalakonis, kuriam talkininkaus redakcinė kolegija.

SUZEISTAS ŽURN. J. VAIDELYS

Amerikoje automobilis smarkiai sužeidė žurnalistą Joną Vaidelį. Nulaužtos abi rankos.

Buv. Vasario 16 Gimnazijos mokykl.

A+ A ALEKSANDRUI PETKEVICIUI

mirus, reiškiamė velionies žmonai ir giminėms nuosirdžią užuojautą.
Vasario 16 G. mokytojai ir mokiniai.

Mirus

A+ A ALEKSANDRUI PETKEVICIUI

reiškiamė velionies žmonai ir giminėms nuosirdžią užuojautą.
PLB Huettelfeld Apylinkės nariai.

LIETUVA DAR NETURI NAUJOS ISTORIJOS

IS 20 TERA TIK 8 SKYRIAI.
VISKAS GERA, KAS GIRIA RUSUS.
DRAUGYSTĖ, KURIOS NEBUVO.
NERA IR ISTORIŲ.

Prof. Dr. ZENONAS IVINSKIS, Roma.

Lietuviai savo respublikos istoriją pasirodė labiausiai atsisilikę. Atrodo, kad jie visai nebeturi istorijos, kurią galėtų pateikti komunistams. Ji dar neparašyta ir neišleista! Nerangumas kartais išeina į naudą. „Lietuvos TSR istorija“ jau bus, žinoma, be genialių Stalino raštų citatų.

1955 metų pradžioje išspausdintuose Lietuvos TSR Mokslo Akademijos Darbuose (Serija A, I, 1955, p. 158 p.) sakoma, jog lėta vykdama tema „Ekonominės minties Lietuvoje istorija“, galutinai neparengti esanti „Lietuvių literatūros istorijos“ I-oji dalis ir „Lietuvos TSR istorijos trumpasis kursas“.

Tuomet daugiau kaip prieš metus (1955. V.14) Vilniaus akademijoje buvo konstatuota, jog tos kolektyvui ruošiamosios istorijos parengimas yra stipriai užvilktas. Esą parašyti tik 8-ni skyriai (o tokių bus pora dešimčių). Juos dar reikia apsarstyti. Nors buvo raginama suaktyvinti darbą, bet nėra išleistas nė 1-sis tomas. Lietuvos TSR istorikai neišlaikė marksistinio metodo egzamino.

Apie Lietuvos TSR istorijos ruošiamąjį „maketą“ ir aptartąjį apybraižą jau buvo straipsnių lietuviškoje „Tiesoje“ 1954 m. gegužės mėn. Kokios priežastys, kad darbas sutinka didelių sunkumų?

Pirmiausia, reiklia pažymėti štai ką: estų ir latvių tautų sąlyčiai su rusais per ilgus šimtmečius, iki Jono Žiauriojo invazijos 1558 metais, reiškė daugiausia tik pasienio susidūrimus. Abiejų tautų kontaktai su rusais buvo tik atsitiktiniai. O lietuviai nuo pirmojo karaliaus Mindaugo laikų — net dar prieš jį — vis plėtė ir plėtė savo valstybę į rytinių slavų erdvę. Rusų lietopius kėlėklamas ir pravarėdžiujamas, Algirdas tris kartus buvo pasiekęs Maskvos mūrus. Nuo 15-jo amž. galo Lietuva susitikdavo su Maskva vis atvirame kovos lauke, ir iki pat 17-jo amžiaus antrosios pusės vis buvo kovota prieš „carus-despotus“. Bet rusiškai galvojančiam, maskvinės orientacijos Kremliaus kompartijos istorikui negali įtikti joks projektas, kuriame bus nors kiek atsižvelgta faktų.

Šioje vietoje kaip tik noriu pacituoti, ką pareiškė Lietuvos Komunistų partijos Centro Komiteto sekretorius A. Sniečkus savo ataskaitiniame pranešime Lietuvos Komunistų Partijos 8-me suvažiavime (1954.II.16-21). Sniečkaus žodžiai yra labai būdingi visai komunistų tendencijai Pabaltijo istorijos atžvilgiu. Jis tinka visoms Pabaltijo tautos, kaip įspėjimas, kokia kryptimi yra norima nuvesti visą jų istoriją (cituoju): „Labai svarbu yra giliau nušviesti istorinę lietuvių tautos draugystę su didžiąja rusų tauta. Šios draugystės dėka — sako toliau Sniečkus — lietuvių tauta buvo išgelbėta nuo pavergimo ir pilnutinio išnaikinimo iš šunų — riterių pusės“.

Kas nors šiek tiek prisimena lietuvių ir rusų santykių istoriją, tai žino, kiek tuose žodžiuose yra tiesos. Kur gi reikėsi ta tariamoji draugystė? Gal ji prasidėjo tada, kai, — kaip Henrikas Latvys savo kronikoje užrašė, — rusai bėgdavo nuo lietuvių, kad ir nedaugelio jų, kaip bėga kiškiai pamišę.

Kas nors šiek tiek prisimena lietuvių ir rusų santykių istoriją, tai žino, kiek tuose žodžiuose yra tiesos. Kur gi reikėsi ta tariamoji draugystė? Gal ji prasidėjo tada, kai, — kaip Henrikas Latvys savo kronikoje užrašė, — rusai bėgdavo nuo lietuvių, kad ir nedaugelio jų, kaip bėga kiškiai pamišę.

matę medžiotoją. Lotyniškai taip parašyta: „Et fugerunt Rutheni per silvas et villas... sicut fugiunt lepores ante faciem venatorum“.

Šita autentiška ano meto citata (jū galite duoti ir daugiau!) mes norime tik pasakyti, jog tarp lietuvių ir rusų anais laikais tikrai nebuvo tos draugystės, kokią dabar sąmoningai norima vaizduoti. Dvyliktojo, 13-jo ir tolimesnių šimtmečių versmės rodo ką kita.

Lietuvių ir rusų santykius ištaisyti pagal sovietiskąjį kulpalį yra labai sunku. Tų santykių buvo dvi reikšmingos fazės.

Iš pradžių lietuviai į rytų erdvę ėjo kaip nugalėtojai. Kur čia toji šiandien sovietų deklamuojama draugystė, kada artimiausioms susiskaldžiusioms rusų žemėms nebuvo dviejų pasirinkimų. Arba jos turėjo patekti po totorių jungu, arba pasiduoti didžiojo Lietuvos kunigaikščio valdžiai. Ginklu ir įvairiomis kitomis politinėmis priemonėmis Vilniaus valdovai išplėtė savo valdžią iki Dniepro ir už jo.

Kaip išaiškinti tą tariamąją bičiulystę, kada ano meto „lietopisai“ (metrašaliai) kaip Sofijskaja, Gustinskaja, Nikonovskaja, Voskresenskaja kelsminiais epitetais palydi lietuvių kunigaikščius? Jie pravarėdžiujami. Žiauriausiais Senojo Ištatymo vardais, pradedant Senacheribu, Nabuchodonosaru, baigiant Neronu.

Originalūs tekstai rusų kronikų, kurių geroka dalis yra pačių komunistų naujai išleistas, aiškėja štai kas: jeigu kuris Lietuvos valdovas labiau puolamas, tie kelsmai savaime virsta rodikliu, kad jis lietuvių tautoje buvo žymus.

Nuo 16-jo amžiaus pradžios dar mažiau galėjo reikėti lietuvių ir rusų tautų bendradarbiavimas. Tada Lietuva tapo vis labiau ir labiau pralaiminčioji pusė. Apginti anas toli nuo Vilniaus esančias žemes buvo labai sunku. Vis daugiau ir daugiau plotų buvo atplėšiamos nuo Lietuvos. Iki 17-jo amžiaus antrosios pusės ėjo nepaliaujami dviejų šimtų metų karai. Pagaliau viskas baigėsi 1795 metų padalijimu, kurio sukaktis iškilmingai atžymėta Lietuvoje spaudoje ir kitais būdais: Lietuva — komunistų akimis — turėjo būti didelė laimė, kai ji 1795 m. pateko Rusijos valdžion. Štai Lietuvos kompartijos generalinis sekretorius vėl duoda receptą (cituoju):

„Centralizuota Rusijos valstybė suvaldino milžinišką valdmenį visų mūsų šalies tautų istoriniam likimui, tame tarpe ir lietuvių tautos likimui. Ryšium su tuo itin didelio dėmesio yra vertas klausimas apie Lietuvos prijungimą prie Rusijos“.

Toliau minėtasis Sniečkus tęsia:

„Reikia plačiai pažymėti Lietuvos prijungimo prie Rusijos 160-metį, kaip ypatingai svarbų istorinį įvykį lietuvių tautos gyvenime. Būtina plačiai išaiškinti darbo žmonėms didžiulę pažangiąją šio reikšminio istorinio įvykio reikšmę tolesniam politiniam, ekonominiam ir kultūriniam lietuvių tautos išsivystimui, nepaisant to, kad Rusijos priešakyje tuomet stovėjo caras ir dvarininkai...“

Iš tos programinės žymaus Lietuvos komunisto kalbos dar kartą aiškėja, jog ir ko

LIETUVIŠKOS VELYKOS SKOTIJOJE

Apie Velykas kalbėti ir rašyti dabar lyg ir nebe laikas, mes jas atšventėme jau prieš kelias savaites, bet būna gyvenime atsitikimų, kad įvykiams praėjus mes juos dar ilgai prisimename, ypač tuomet, kada šitie įvykiai kuo nors išsiskiria iš paprastų kasdieninių pergyvenimų.

Praeitais Velykoms kaip tik kaipuriems Manchesterio lietuviams ir buvo tokia nepaprasta šventė, kurią vertėtų prisiminti.

Manchesterio Liet. Kat. Bažn. Komitetas, kviečiamas Glasgowo lietuvių, surengė nedidelę ekskursiją į Glasgową, kur vietos lietuvių Velykas kasmet švenčia dar pagal seną lietuvišką tradiciją visu iškilmingumu. Įvairių turime prisiminimų iš Tėvynėje praleistos jaunystės, tačiau gyvenant svetimoje aplinkumoje netinkamos sąlygos ir kitokios tradicijos neleidžia mums švesti savo švenčių taip, kaip buvome pripratę namie. Tad vykome įsitikinti, ar gandas apie Skotijos lietuvių tikrai jau toks, kaip buvome girdėję.

Kelionė iš Manchesterio iki Glasgowo traukiniu truko apie 6 valandas. Juo tolyn į šiaurę, juo aukštesni Skotijos kalnai, ir kuriuos kartais sunkoka vienam garvežiui įvilkti ilgoji atostoginė traukinė.

Nors Skotijoje Didysis Penktadienis yra paprasta darbo diena, tačiau, atvykę į centrinę stotį, ten jau radome žmonių, laukiančių mūsų.

Nusivedė jie mus į Glasgowo lietuvių vei-

munistų dažnai puolamieji despotai-carai jiems yra geri, jeigu tik jie grobė Lietuvos valdomąsias žemes.

Pagal Kompartijos receptą Lietuvos TSR istoriją, kurią rašydamos istorikas iš viso nebegali turėti savos nuomonės, o priverstas viską dėstyti pagal už krašto sienų sugalvotą ir svetimas schemas, dar nėra galutinai parašyta. Lietuva labiausia atsisliko.

Greičiausia, tai didelei spragai užklišti buvo išleistas tik pakaitalas: I-sis Lietuvos TSR istorijos šaltinių storas tomas, tokia šaltinių atranka lietuviškuose vertimuose. Jie taip pat turėjo būti įderinti į komunistinės propagandos rėmus. Visi tie gausūs šaltinių vertimai turi pavaldžiuoti (cituoju iš įvado), „visuomeninių santykių vystymąsi, klasių kovą, darbo žmonių pasipriešinimą engėjams“.

Schema, žinoma, vėl ta pati. Per 615 psl. duota vadinamo feodalinio laikotarpio šaltiniai iki kapitalizmo pradžios, t.y. iki 1861 metų.

Kad Lietuva pasiliko vienintelė TS respublika, kurios dar nėra parašyta jokia sovietinė istorija nei lietuviškai, nei rusiškai, esama dar ir kitų priežasčių. Latvių ir estų yra pasilikę krašte žymiai daugiau intelektualinių ir istorikų jėgų. Didelei daliai Lietuvos istorikų atsidūrę tremtyje ir Lietuvoje mirus dviem žymiausiems senosios kartos istorikams (prof. Augustinui Janulaičiui ir prof. Ignui Jonynui), galima sakyti, beliko tik labai nežymus pačios žemės kartos prieaukis, jeigu neminėsimė jau iš seniau žinomo kultūros istoriko Konstantino Jablonskio.

Šitas teisės ir kultūros istorikas, kaip ir abu minėtieji mirusieji, sėkmingai su idomiu referatu dalyvavo 1937 m. Pabaltijo istorikų kongrese Rygoje, stengiasi pasilikti prie Lietuvos istorijos šaltinių, renka dokumentus. Jis prisidėjo ir prie „Juridinių terminų žodyno“ paruošimo. Klasių kovos istorijos rėmuose jis Lietuvos TSR Akademijos Lietuvos istorijos institutu to darbuose paskelbė studiją „Lietuvos valstiečių kova prieš feodalų priespaudą iki Valakų reformos“.

kimo centrą — Blaivybės Draugijos salę. O čia šeimnininkės jau turėjo paklojusios baltai stalus ir skubėjo ruošti užkandžius. Kol nusiprausėme, pavalgėme ir pailsėjome, susirado ir iš darbo grįžę mūsų naujieji „Velykų šeimnininkai“, kurie visus ekskursantus išsivedė pas save į namus.

Dar prieš išvykdam iš buvome sutarę apsilankyti ir Edinburhą, Skotijos sostinę.

Tad šeštadienio rytą vėl susirinkome Blaivybės Salėje ir iš čia, aprūpinti vadovais, kas traukiniu, kas savo šeimnininkų automobiliu, išvykome. Edinburh pasiekėme per gerą valandą. Važiudami pastebėjome, kad tiek Glasgowo priemiesčių, tiek ir atskirų pastatų architektūra kai kur žymiai skiriasi nuo angliškosios ir daugiau panaši į europietiškąją. Pirmą kartą apsilankiusiam, Edinburghas su savo tiesiąja Princess Street, savo nuostabiomis gėlynais, paminklais ir pilim sudaro nepaprastą įspūdį. Ypač įdomi istorinė Edinburgh pilis, statyta, berods, XI amž. ant labai aukšto ir stataus uolos kalno. Daug ginklų žvanėjęm girdėjusi, daug skerdynių mačiusi, ji šiandien didingai stovi ir tyliai byloja apie kovas ir kraują; tik kasdien pirmą valandą pietų metu vienas patrankos šūvis iš pilies bokšto sudrebina Edinburhą ir primena senąją praeitį. Užlipus į pilį ir žiūrint žemyn, vaizdas panašus kaip iš lėk tuvo. Pilies vidus tartum vienas ištisas muziejus. Ten pilna įvairiausių Skotijos karių dalinių senų ir naujų uniformų, ginklų, medalių. Ten nuplyšusios kabo už stiklų paimtos iš priešų vėliavos; šalia pakabinoti buvusioji valdovų, politikų ir karvedžių paveikslai. Vienaime mažame pilies kambaryje už stiklų ir užtvartų padėti skotų valstybinis kardas ir karališkoji auksa karūna, papuošta įvairiausiais brangakmeniais. O pačioje aukščiausioje uolos kalno viršūnėje įrengta koplyčia, kurion įžengus kiekvienas pajunta kažkokią rimtą tylą. Čia senosie akmeninėse įmūrytose lentose išskalti pavadinimai skotų karių dalinių, kurie dalyvavo pirmajame ir antrajame pasauliniame kare. Prie kiekvienos lentos ant stalo sudėti to dalinio žuvusių karių alfabetiniai sąrašai. Ten pažymėta kiekvieno žuvusiojo vardas, pavardė, kario laipsnis ir numeris, o taip pat kada ir kur žuvo.

Norint bent kiek geriau viską apžiūrėti, vargiai ar užtektų visos dienos laiko. Todėl sustojome tik ties pačiais įdomiausiais dalykais ir skubėjome iš vienos salės į kitą. Galop pavargę bevaiskėdami suėjome į buvusią Skotijos karaliaus James II vaišių salę, kur dabar įrengta užkandinė. Ir ten, kur dar iš šiandien paliktos anų laikų senoviškos plačios ugniavietės, kur sienos apkabinėtos įvairiausiais kurdais ir ietimis, kur Skotijos didikai puotas ruošdavo, ten tarp nemažo skaičiaus įvairaus plauko ekskursantų ir mes, lietuviai, prisėdome prie stalų ir užkandžiavome.

Kai išėjome iš pilies, buvo jau vėlybas popietis ir laikas grįžti Glasgowan. O ten mūsų šeimnininkės, paruošusios pietus, jau laukė grįžtančių savo svečių. Jeigu vienas kitas svečių paabejojo dėl mėsinių valgių, tai šeimnininkai išskaldė tokius abejotimus, tvirtindami, kad kelionėje esančiam katalikui pasninkas netaikomas, o, be to, čia Skotijoje, veikia kitokie įstatymai.

Vakare daugelis nuėjo į bažnyčią, kur lietuvių kunigai klausė išpažinčių. Nors ir žinojome, kad rytojaus dieną teks anksti kelti, tačiau ne retas ekskursantas su savo maloniais šeimnininkais išsėdėjo iki vėlyvo vidurnakčio.

(Nukelta į 4 psl.)

Marijos motiniškumas

Dar vis yra tokių, kurie mano, kad pagarbos pareiškimas Jėzau Motinai mažina Išganytojo galią ir dieviškumą. Matau tamsuolio klaidą, kuris tvirtina, kad katalikai garbina Mariją, iš Jos darydami dievaitę. Bet tai yra melas. Ar žinote, iš kur, pagal mane, kyla toks šaltumas ir švenč. Motinai pagarbos pamiršimas? — Dėl nepilno supratimo, kad Jos Sūnus Jėzus yra amžinasis Dievo Sūnus. Kas dieviš kaji Išganytoją vertina tuo pačiu mastu, kaip Julij Cezarį, K. Markšą, Budą ar K. Darviną, tai yra — tik kaip žmogų, tada ypatingos pagarbos mintis Jo Motinai pasidaro atstumianti.

Kiekvienas asmuo gali pasakyti: aš turiu motiną, ir ji verta tiek, kiek ir tavoji. Dėl to nedaug yra parašyta apie didžiųjų vyrų motinas, nes kiekviena motina laikoma geriausia. Jokio mirtingojo motina neturi teisės būti labiau mylima už kitą motiną. Tada iš tikrųjų jokio vaiko nebūtų prašoma išrinkti kito motiną, kaip motinų motiną. Dievas ketvirtuolį įsakymu sako: „Gerbk savo tėvą ir motiną“, bet nesako: gerbk Gandi motiną ar Napoleono tėvą. Jei Marija būtų tik kurio žmogaus Motina, Ji negalėtų būti mūsų motina, nes kūno ryšiai per daug siauri. Kūnas leidžia tik vieną motiną, bet dvasia leidžia ir kitą motiną, Mariją, būdama Dievo Motina, gali būti taip pat ir kiekvieno Kristaus atpirktojo Motina. Marijos supratimo paspartis yra ši: Kristus yra Dievo Sūnus! Mažiau galvojama apie Jį — mažiau ir apie Ją, daugiau garbinamas Kristaus dieviškumas — daugiau gerbiama ir Marijos motiniškumas. Esu tikras, kad nenorėčiau nė Jos vardo ištarti, jei būčiau taip sugėdęs, kad nebetikėčiau į Kristų Dievo Sūnui! Nie kada nerasite žmogaus, kuris, iš tikrųjų mylėdamas mūsų Viešpatį kaip dieviškąjį Išganytoją, nemylėtų drauge ir Marijos. Marijos Sūnus padaro Jos motinystę skirtingą. Jei mūsų Išganytojas būtų tik žmogus, ar doros reformatorius, ar sociologas, tada būtų fanatiškas galvoti, jog Jėzus Motina yra skirtinga nuo visų kitų motinų.

Julija — imperatoriaus Augusto dukterė ir Tiberijaus žmona, ar Otavija — Augusto sesuo, su kuria imperatorius Antonijus persikyrė, veddamas Kleopatrą — tai var dail, kurie kartą buvo žinomi visų pasaulio tautų, šiandien jie nesulaukia jokio pagyrimo; bet ta Nekaltoji Mergelė, kuri gyvena Romos imperijos tolimame pakraštyje, šiandien prisimenama ir gerbiama labiau negu bet kuri kita moteris, nes didžiųjų dalykų padarė Galingasis, kurio vardas Sventas!

Iš vysk. Fulton radio kalbos. Jis yra parašęs ju virš 40 knygų. Per savaitę, kada kasdieną kalba per Amerikos radio, gauna iki 25.000 padėkos laišku.

Rekolekcijos

LEICESTER — ši šeštadienį, 7 v. v., The Sacred Heart bzn., Mere Rd. Konferencija ir klausomos išpažintys. Sekmadienį — pradžia 12 val.

EUROPOS LIETUVIŠKOJI PERIODIKA

Zibintas, religinės kultūros žurnalas, 1957 m. gegužė-birželis, Nr. 3. (15). Redaguoja kun. J. Kuzmickis.

Siame numeryje J. Jurkonienė rašo apie motinos uždavinius ir pareigas, kun. J. Kuzmickis apie Trijų Fontanų švč. Mariją, Mgr. Razminas apie Apvaizdą, R. Cranston apie Lurdą („Aš netikiu“), L. Venckus apie Manchesterio lietuvių. Tesiamas straipsnis apie šv. Mariją Goretti. Beletris tikos, atsiminimų, eilėraščių duodama M. M-io (į nežinomą kelionę), J. Dever (Mano mergaitė), J.A. Nasvytytės ir A.N. Diopetro. Dar yra keletas kitų skyrių: Fatimos atgarsiai, vaikų kampelis, nauji leidiniai, įvykiai ir mintys.

K. VAITKEVIČIUS

PAVELUOTI ŽODŽIAI

— Ko gi tie ten bėgioja, kaip durnaropių apsiėdę? — žiūrėdama pro langą į Butvilų kiemą susidomėjusi pasakė Staneikienė.

Senis Staneika iš lėto pažvelgė į žmoną, kelis kartus stipriau patraukė pypkę ir lyg nenorom sumurmėjo:

— Tegul bėgioja. Kas gi tau?

— Kas gi man, — atsėvė Staneikienė. — Bet vis tik įdomu, kas gi ten pas juos atsitiko. Štai Jurgis paskubom arklius kinko, o Matilda net dvi sėdynes vežime daro.

— Suvaikysį ten juos. Gal svečiuosna ar piršiuosna rengiasi, — vėl sumurma senis.

— Neatrodė, kad su tokia skuba svečiuosna rengtųsi, — suabejoja Staneikienė. — Bėgu pas Sagus rėčio pasiskolinti, ten ir sužinosiu.

Žmonai išėjus, Staneika dar kurį laiką sėdi, pypkę papsėdama, pagaliau pakyla ir, priėjęs prie lango, atsisėda suole. Tikrai, Butvilų kieme kažkas nepaprasta darosi. Butvilų vyriausiasis sūnus Jurgis, pas kubom pakinkęs arklius, išoka į vežimą ir padeda savo sėdei tvarkyti sėdynes. Iš kleties išbėga senutė Butvilienė, nešdama du naujus, gražius deklius. Piemenukas taip pat, kaip padūkęs, laksto iš tvartų į daržinę ir, pagaliau radęs botagą, skubiai neša jį prie vežimo.

— Tikrai... Kas gi ten galėjo atsitikti? — pečiai truketėlės sumurma Staneika, ir jo žvilgsnis staiga užkliūva seną, nuo metų ir vėjo pakrypusią tvorą, kuri skiria juo ir Butvilos sodybas. Kažkada tvoroje buvo vartelių anga, bet dabar ji apipinta surūdijusia viela ir užkaišiota pagaliai.

O vis dėlto buvo laikai, prisimena Staneika, kad ta anga nebuvo užverta ir takas per ją buvo labai pramintas, kuriuo ir jis pats, kartais po kelis kartus į dieną, praidavo. Jis bando prisiminti, kada paskutinį kartą jis ėjo tuo taku. O, tai bus bene prieš keturiasdešimt metų... Koks ilgas laikas tarpas, kuris ir jį ir Butvilą susendi no ir taką žole apželdino, kad net žymės jo nebeliko. Ir per tuos ilgus metus tarp jo paties ir Butvilos nebuvo ne tik draugiškesnių, bet ir kaimyniškų ryšių. Ir staiga prisimena Staneika visą praeitį ir, akis įmeigęs į viela užpintą ir pagaliai užkai šiotą angą tvoroje, sunkiai atsidūsta. Prieš keturiasdešimt metų gal nebuvo pasaulyje geresnių draugų, kaip jis su Butvila. Jie buvo vienas kitam daugiau kaip kaimynai, daugiau kaip draugai — jie buvo kaip bro liai. Kaimynystėje kartu užaugę, kartu iš lakstę žydinčias vasaras ir apsnigtas žiemas, vienas kitą stipriai mylėdami, jie buvo draugiškumo pavyzdys ne tik savo kaimui, bet ir visai parapijai. Žmonės, kalbė

dami apie draugystę ir norėdami pabrėžti tai, palyginimą visuomet duodavo tokį: „Tokie draugai, kaip Butvila su Staneika“.

Mintyse paskendęs, Staneika net neapstebėjo, kaip iš Butvilų kiemo skubia rėčia išvažiuo Jurgis, kaip Matilda iššlavė kiemelį ir išbarstė jį geltonu smėliu, o piemenukas ir senoji Butvilienė vėl skubiai įbėgo į trobą.

Su Butvila juodu buvo ir vienuoliai ir vienmečiai. Jų draugystė prasidėjo nuo tada, kai, vos tik išsiritę iš lopšio ir galėdami paeiti, pirmą kartą išėjo pakeliauti po savo sodybų kiemus ir susitiko prie tvoros. Pro tvorą iškišę rankutes, jie vienas kitą glostė, kalbino, kol, vienas kitam truputį per smarkiai peštelėję už plaukų, abudu pravirko.

Paauge jie nesiskirdami bėgiojo ir žaidė ir kartais miegodavo kartu tai vieno, tai kito tėvų sodybose. Jų tėvai gražiai sugyveno ir savo sūnų draugystę mėgo, ir tiek Mykolikas Staneikų sodyboje, tiek Jurgutis Butvilų buvo kaip savi. Tiek Butvilos, tiek Staneikos, grįždami ar iš turgaus ar iš kur kitur, visuomet veždavo lauktuvių ne tik savo sūnui, bet ir jo draugui.

Užaugus į bernus jų draugystė nesumažėjo. Kaip vaikais būdami kartu visur bėgiojo, taip užaugę vienas be kito nei į vakaruškas, nei į gegužines, nei į kitas pasilinksminimo vietas neidavo. Garsėjo juodu plačioj apylinkėj kaip geri dainininkai, o dainuoti labai mėgdavo ir vienas ir kitas. Jei kaimo jaunimas susirinkdavo ir norėdavo padainuoti, visuomet pirmi žodžiai būdavo: „Jurgi, Mykolai, uždainuokit — mes pritarim“. Dažnai tyliais vasaros va-

karais, po sunkių ūkio darbų, jie nueidavo į galulaukės ežerėlį pasimaudyti, o vėliau sugulę ant kranto uždainuodavo dviese.

Staneikos stiprus tenoras aidu skrisdavo į toli, pritariant gražiam Butvilos baritonui. Tokieis vakarais kiekvienas, išgirdęs juos dainuojant, pasiklausydavo, o ne viena mergelė, sunkiai atsidusdama, su dainos žodžiais mintimis nuskrisdavo ten, kur jos širdis ir ilgesys verždavosi. Kaime nei krikštynos, nei vestuvės, nei laidotuvės nei išsiversdavo be jų. Visur jie buvo kviečiami ir laukiami, svarbiausia gal dėl jų dainos, dėl jų gražių balsų. Ypač laidotuvėse, kai giedamos už mirusiųjų maldos ir litanijos, juodu sušėdavo kartu už stalo, atsi versdavo storas maldų knygas ir užgiedodavo. Juodvieji balsai skambėdavo taip gražiai, kad kiti, tarytum nenorėdami sugadinti jų gražaus giedojimo, pritardavo jiems tik pašnabdom.

Prisimena Staneika, kaip kartą kaimo bernai susitarė juodu sukiršinti. Vieno tur gaus metu jį užkalbino bernų būrelis, ir vienas iš jų, vardu Motiejus, pasakė jam:

— Koks jis tau draugas, tas Mykolas, jei už akių taip kalba apie tave!

— O ką jis kalba? — paklausė Staneika.

— Jis pasakė, kad tavo draugystė jam iki ausų įkryrė, tik jis, būdamas geros širdies, nenori tavęs po vėlniu pasiūsti. Ir asilu dar pavadino. Štai, klauskit kitų. Visi girdėjome.

Išgirdęs tai, Staneika širdingai nusijuokė ir, lyg iš po žemės išdygusiam šalia jo Butvilai, juokais pasakė:

— Matai, broliu, tu asilu mane prie

žmonių vadini ir draugaut su manim nenori. Štai, Motiejus tai ką tik papasakojo man.

Butvila iškart nustebeš pažvelgė į truputį sumišusį berną, bet supratus, kas čia per reikalas, taip pat prapliupo juokais.

— Kam gi aš, broliu, tave asilu vadinčiau, jeigu štai Motiejus pats save asilu padarė, — juokdamasis pasakė ir, priėjęs prie paraudusio berną, sugriebė jo kepurės matiką ir užsmaukė ją jam ant akių.

Bernas supyko ir griebė Butvilą už atlaupę, bet Staneika padėjo ranką jam ant pe ties ir piktai pasakė:

— Nešokinėk, nes priplisui tave prie žė mės, kaip vabalą. Ir žinok, kad nei aš, nei Mykolas nei tavo nei kieno kito plepalais nepatikėsim. Mudu buvom draugais ir liksim jais amžinai, — ir, stipriai pastūmęs berną į šalį, pamėmė Mykolą už rankos, ir nuėjo abū, palikę bernų būrelį besijuokian tį iš Motiejaus.

Ne, niekas nebūtų galėjęs tarp juodviejų pasėti nesantaikos. Juodu tikėjo vienas kitu daugiau, negu kitų žmonių kalboms.

Vėliau jie sukūrė šeimas. Dar vėliau, tėvams mirus, jie pradėjo savarankiškai ūki ninkauti. Nerūpestinga jaunystė prabėgo, ir atėjo kietas, pilnas rūpesčių ir sunkaus darbo ūkininko gyvenimas. Bet juodvieji draugystė tokią pat. Dažnai vienas kitam padėdavo ūkio darbuose ir dar dažniau vienas pas kitą eidavo, štai, tuo apžėlusiu ir žymės nepalikusiu taku, ar kokių svarbesnių reikalų pasitarti, ar kokiam nelaimė iš tikus ir pasiguosti.

(Bus daugiau)

Europos Lietuvių Kronika

LONDONAS

Didžiai atspirašome gerbiamuosius bendradarbius ir skaitytojus, kad dėl spausdintų vėn renkamiosios mašinos gedimo šiame numeryje negalėjome išspausdinti dalies bėgamosios medžiagos.

„MOKYKLOS DRAUGAI“ DEŠIMTMEČIUI

Dešimtmetin besirenkantiems lietuviams Londono „Vaidilos“ statomoji Fuldos komedija „Mokyklos Draugai“ pirmą kartą bus suvaidinta birželio 8 dieną, šeštadienį, 7 v. v., 18, Chestprow Villas, W.11 (arti Lietuvių Namų).

Bilietus į vaidinimą reikia užsisakyti iš anksto.

COVENTRIO DŽAZAS MINEJIME

Birželio 9 d., sekmadienį, DBLS Dešimtmečio minėjime Lietuvių Sodyboje baltas metu vakare sutiko šokiams groti Coventrio lietuvių džazas.

FANTAI LOTERIJAI

Atsakydama minties imti iš Dešimtmečio minėjimo dalyvių registracijos mokesčių, DBLS Dešimtmečio Minėjimo Komisija sustojo ties siūlymu surengti didesnę loteriją, kuri padengtų bent dalį viso minėjimo ruošos išlaidų. Loterijai skirtieji fantai jau plaukia; yra taip pat pasižadėjusių. Tik, žinoma, pačios loterijos pasisekimas priklausys nuo fantų gausumo. Dėl to, kas tik gali, labai prašomi visi į talką: atsiųsti tai loterijai fantų.

PIRMOJO SKYRIAUS EKSKURSIJA

DBLS Londono I skyrius rengia ekskursiją į Lietuvių Sodybą Sekminių pirmąją dieną (1957.VI.9), į ten vyksiantį DBLS dešimtmečio minėjimą.

Norintieji vykti prašomi užsirašyti kaip galima greičiau, kad būtų galima parūpinti reikiama skaičių autobusų. Užsirašyti galima pas S. Kasparą (164, Quinn Sq. E.2), A. Pranskūną (Lietuvių Namuose, 1, Ladbroke Gardens, W.11) ar Lietuvių Bažnyčios Klebonijoj (21, The Oval, Hackney Rd., E.2).

Taip pat maloniai pasitarnausime visiems svečiams, atvykstantiems iš provincijos Londonan praleisti Sekminių. Jie gali taip pat dabar, jau iš anksto, užsiregistruoti vykti Sodybon su mūsų ekskursija. Ten ir atgal vienam asmeniui kainą 13 šil. 6 penai. Pinigus prašoma sumokėti užsirašant. Išvykstante nuo Lietuvių Bažnyčios 8.45 val. ryto, nuo Lietuvių Namų 9 val. ryto.

RŪPINTOJĖLUI SODYBOJE

Aukų dar atsiuntė: Z. Baranauskienė iš Manchesterio — 1 sv., DBLS Boltono sk. — 1 sv. 16 šil., J. Pakalnis iš Brighton — 10 šil., A. Ananka iš Fordingsbridge — 1 sv., iš Birminghamo: O. Andriukaitienė — 10 šil. ir M. Ritbergerytė — 5 šil. Londoniečiai: V. Žukas — 1 sv., Tautietė iš L. Namų — 5/3, o B. Daunorienė — ilgą trišpalvę juostą iškilmy papuošimui. Seselė B. Skurskytė iš Šveicarijos, šiuo metu atostogaujanti Lietuvių Sodyboje — 1 sv. — tai yra pirmoji ir vienintelė auka iš Kontinento! Tokiu būdu Rūpintojėlio Fondas jau yra 159 sv. ir 3 šil. Visiems aukotojams, parodžiusiems tokį nuosirdų reikalo supratimą, kuris švyti ir iš atsiųstųjų laišku, Dešimtmečio Komisija nuosirdžiai broliškai dėkoja. Kryžiaus ruošimas jau pilnu tempu vyksta A. Jankūno medžio įmonėje.

Kun. P. Daukyns

KYLA NAUJOJI KARTA

Londono Lietuvių bažnyčios pereitą sekmadienį buvo pakrikštytas Viktoro ir Joanos Zdanavičių antrasis sūnus — Juozas-Vytautas-Drasutis, gim. š. m. kovo 9 d., o krikšto tėvai buvo Kazys Alyta ir Ona Neiberkienė.

EUROPOS LIETUVISKOJI PERIODIKA

Prancūzijos Lietuvių Žinios, Nr. 11, 1957 m. gegužės 5 d. Šatrijos Raganos „Senamė dvare“ ištraukomis paminima Motinos diena, atskiru straipsniu aptariama Lietuvos valakinė žemės reforma, spausdinama Kr. Valdybos apyskaitos santrauka ir įvairių žinių iš lietuviškojo gyvenimo.

PRANCŪZIJOS LIETUVIŲ B-NĖS NAUJA KRAŠTO VALDYBA

PLB Tarybos posėdyje buvo išrinkta ši Krašto Valdyba: pirmininkė — Bačkienė Ona, vicepirm. ir ižd. — kun. J. Petrošius, sekr. — Klimas Petras, jr.

Revizijos Komisija sudaro: E. Turauskienė, B. Venskuvienė ir Edv. Vaiciekauskas.

Š. m. birželio mėn. 1 d. Lietuvių Klube,

1-2 Ladbroke Gardens, W.11
rengiamas

SOKIŲ VAKARAS

Vakaro pradžia 8 val. Gros džiazas
Įėjimo mokeskis 2šil. 6p.

PRANCŪZIJOS LB KRAŠTO VALDYBOS APYSKAITOS SANTRAUKA

Nuo 1956 m. vasario 1 d. iki 1957 kovo 1 d.

Dabar mūsų bendruomenėje priskaitoma virš tūkstančio narių: suaugusių 772 ir vaikų 263. Išemigravo šiais metais apie 47 asmenys.

Dauguma bendruomenės narių yra susipletę į apylinkes, kurių dabar yra 13. Šiais metais atsikūrė Strasburgo apylinkė. Apytiksliai į apylinkes susigrupavusių asmenų su vaikais yra 790 ir atskirai apie 245, įskaitant ir vaikus.

Negalima būtų pasakyti, kad tų apylinkių veikla gerai išvystyta, bet reikia suprasti mūsų žmonių gyvenimo sąlygas ir nuotolius vienu nuo kitu.

Krašto Valdyba, norėdama palengvinti vienokius ar kitokius apylinkių susibūrimus, nutarė narių įnašus palikti apylinkių veiklos dispozicijai ir tuo būdu sustiprinti provincijoje lietuviškąją veiklą.

Tenka pažymėti, kad organizaciniu požiūriu Prancūzijos lietuvių yra pakankamai gerai apsiėjungę. Mūsų bendruomeninis vienetas yra solidarus ir Krašto Valdybai lojalus.

Apskritai, visas priklauso nuo tų žviesių „žiburėlių“ mūsų apylinkėse, nuo asmenų, kurie palaiko ir atlaiko organizacinę jungtį. Kai kurių apylinkių valdybos bei seniūnai po sunkaus fizinio dienos darbo savo poilsio valandėles dar paskiria visuomeniniam darbui.

Krašto Valdyba šitokį pastatymą giliai įvertino ir stengėsi būti glaudžioje santykiuose su provincija.

Tuo tikslu buvo suauktas ir provincijos pirmininkų suvažiavimas Paryžiuje, kuris nušvietė tikrąją būklę lietuviškos veiklos. Be to, apylinkių pirmininkų suvažiavimas savo rezoliucijomis bei pareiškimais parėmė mūsų LE-K-tui įteiktą darbo planą, kuris šių metų bėgyje Krašto Valdybai pavyko pilnai realizuoti, patelkiant atitinkamą lėšų.

Lietuvybės išlaikymo klausimas

Šis klausimas, kaip jau pačiuose bendruomenės tiksluose nusakytą, Kr. Valdybos buvo laikomas bene svarbiausiu. Ta proga pabrėžiame, jog šiuo klausimu turime susirūpinti visi: ir valdyba, ir taryba, ir kiekvienas sąmoningas lietuvis, pagelbėdamas išsilaikyti už save silpnėsiams.

Krašto Valdyba iš savo pusės panaudojo visas priemones, bet žiūrint į reikalo svarbumą — tai lašas jūroje.

Buvo ruošiami susirinkimai lietuviybės išlaikymo temomis, išgauta patetona, lietuviškų plokštelių, panaudota visos tautinės ar katalikiškos šventės kaip savitarinio draugavimosi bei tautinių papročių puoselėjimo priemonės.

Įkurta kultūriniai židiniai. Suorganizuota vaikų atostogos. Savo krašto pažinimui bei lietuvių kalbos puoselėjimui užsakyta 60-čiai šeimų vaikų laikraštis „Eglutė“.

„Europos Lietuvis“ prenumerata ypač praplėsta. Dabar jį gauna beveik visos vietinės gyvenančios šeimos, kurios dėl didelių nuotolių net negali priklausyti jokiai apylinkėi.

Kiekvienas apylinkė gauna tris iliustruotus žurnalus: „Lietuvių Dienas“, „Margutis“ ir „Moteris“. Iš savaitinių laikraščių: „Europos Lietuvis“ ir „Darbininkas“.

Mūsų centrinė biblioteka labai stipriai plečiama, tęsiama Lietuvių Enciklopedijos užsakymas.

Tarpusaviam susižinojimui ir informacijai yra leidžiamas biuletenis — „Prancūzijos Lietuvių Žinios“.

Socialiniai klausimai

Moraline ir materialine parama mūsų žmonėms varge Krašto Valdyba ypačiai siejojasi.

Per šiuos metus buvo išskolinta 139.500 frankų. Krašto Valdyba savo skolininkais nėra nusivylusi, nes didelę paskolų dalis — 110.000 fr. buvo grąžinta. Likučio laukiama, nes yra užsivilkiminių dėl tam tikrų svarbių priežasčių.

Bendruomenės būstinės klausimas gerėja. Stengtasi geruoju susitarti su tiesioginiu nuomininku, pratęsimui sutarti.

Iždo stovis gana geras. Kontrolės Komisija, padariusi reviziją, išvadoje pasiūlė Tarybai pareikšti padėką Krašto Valdybai už jos darbus.

Krašto Valdyboje, kaip visiems žinoma, dirbo O. Bačkienė, kun. J. Petrošius ir E. Vaiciekauskas. (Iš „Pr. L.Z.“)

PRANCŪZŲ SPAUDOS BALSAI APIE LIETUVĄ

Prancūzų min. pirm. žinioje leidžiamas biuletenis — „Chroniques Etrangères, URS“, š. m. 174 nr. patalpino dviejų puslapių informaciją „užvardintą „Tautinė opozicija Lietuvoje“.

Keli prancūzų žurnalai bei laikraščiai, pasinaudodami šia oficialia informacija, patalpino žinių, kalbančių apie lietuvių nepasitenkinimus prieš sovietų okupaciją Lietuvoje. (Pr. L.Z.)

Žurnalas „L'Avenir Catholique“ š. m. 14 nr. patalpino gražų iliustruotą straipsnį „La Lituanie Catholique“. („Pr. L.Z.“)

Min. E. Turauskas š. m. balandžio mėn. 24-27 d.d. dalyvavo tarptautiniame krikščionių demokratų — „Nouvelles Equipes Internationales“ kongrese, kuris įvyko Arrezo mieste, Italijoje. („Pr. L.Z.“)

LIETUVIŲ BŪSTINĖ PARYŽIUJE

Kaip žinome, jau kelinti metai, kai Prancūzijos Liet. Bendruomenė turi savo būstinę, ar kaip anksčiau buvo įprasta vadinti svetainę.

Čia dirba ir Pr. LB Reikalų Vedėjas, kuris atlieka raštinės darbus ir pagelbsti tautiečiams įvairiuose reikaluose.

Būstinėje yra lietuviškų knygų biblioteka. Yra taip pat lietuviškų iliustruotų žurnalų ir laikraščių. Štai, pav., „Lietuvių Dienos“ — gražiai redaguojamas žurnalas, pilnas nuotraukų iš lietuvių gyvenimo visame pasaulyje. Tikrai malonu paimti į rankas ir paskaityti.

„Margutis“ — irgi iliustruotas žurnalas. Ir čia yra gražių pasiskaitymų.

Abu žurnalai yra mėnesiniai.

Na, ir moterys turi savo žurnalą. Jo vardas — „Moteris“. Ten pila visokių dalykų, kurie, tikime, sudomina visas moteris: išteklėjusias ar netekėjusias. Yra leidžiamas kas trys mėnesiai.

Netruksta ir laikraščių. Būstinę reguliariai aplanko „Darbininkas“, „Elitos“ biuletenis, „Europos Lietuvis“, „Laikas“ ir „Ne priklausoma Lietuva“.

O muzikos mėgėjams yra ir lietuviškų plokštelių. Kokių tik nori žmogus! Pasirinkimas didžiausias. Tave jaukia ir ramina čiai nuteikia mūsų liaudies dainos. Tave „nuves ir į sodžiaus vakarušką“ linksms polkutes pašokti ar sukutinio pasukti. — O kas per karių dainos! Iš karto žmogus pajauja. Ir vėl, rodos, noris žygiuoti po šalmu... Yra ir mūsų didysis dainininkas Kipras Petrauskas. O jaunikačiams bus malonu ir mūsų Tino Rossi — Šabaniauska išgirsti. Bet ar viską išpasakoti...

Žodžiu, būstinėje visko galima rasti. Du rys kiekvienam tautiečiui yra atdaros. Visi mielai yra laukiami.

Tarp kita ko, čia gyvena ir mūsų parapijos klebonas. Ir jis būtų patenkintas, jei kas jį aplankytų... (Pr. „L.Z.“)

Lallaing

Jonaitis Kazys, Nord Apylinkės lietuvių pirmininkas, nuo 1948 m. dirba anglų kasykloje. Prieš kurį laiką buvo sužeistas, bet dabar pasveiko ir vėl dirba.

ILGA KELIONĖ

Šią lenkų rašytojo Stanislaw Dygat novelę spausdinamės, kaip būdingą gyvenimo anapus geležinės uždaros išraišką. Spausdinta ji buvo 1956 m. rugšėjo 9 d. Varšuvos laikraštyje „Przegląd Kulturalny“. Mes čia pasinaudojame jos anglišku vertimu žurnale „East Europe“.

*

Marijonas stovėjo prie lango. Virš stogu tysojo ružavys rūkas. Juodos antenų ir vielų linijos šovė tiesiai į melsvą dangų. Tolu moje rūko kaminas. Dar toliau aštriai suspiegė garvežio švilpukas. Apačioje kaimo no kambaryje, radijas griežė „Domino, Domino“.

Marijonas atsiduso.

Už jo pečių vyko baltas dalykai. Jo vaikų piktai riejos ir svaidėsi vienas į kitą bauriais žodžiais. Žmona skutė bulves, vis pašukaudama ant vaikų, ir plktuose jos žodžiuose Marijonas lengvai pajėgė sučiup ti jam pačiam taikomas nepalankias užuominas.

Jis galvojo:

— Dar vienas žingsnis, gal du, ir mane sugriebs už sprando senatvė.

Gate pro šalį praėjo žviesių spalvų sijonais apsidariusios mergaitės.

Jis galvojo:

— Dabar jau paskutiniai akimirksniai dar šiam tam pasiminti iš gyvenimo. Jau paskutiniai akimirksniai prisirinkti senatvė nuostabių atsiminimų, o ne nusivylimų. Reikia spiauti į viską ir ką nors daryti.

Jo vaikai, pavargę nuo rietenu, priejo ir pradėjo klausinėti jį tokių dalykų, į kuriuos jis negali atsakyti. Jis atsisėdo ir pradėjo skaityti laikraštį. Žmona pastatė ant krosnelės bulvių pilną puodą. Ta paklausi nėjo jį kasdieniškų dalykų ir supyk, kai jis atsakė skiemenuodamas. Viskam, gir di, jis turi laiko, tik ne jai.

Vaikai vėl riejos. Vienas paleido pagalį į vazą ir pradaužė ją. Po truputį tekėjo vanduo. Marijonas padėjo laikraštį ir pagalvojo:

— Man lieka nors naktis. Aš dar galiu pagyventi svajonėmis. Niekas neturi teisės įsibrauti į mano svajones.

Vakare žmona ėmė ūdyti jį. Ji verkė, o kai jis nieko nesakė, gulėjo sau tamsoje, susinėręs už galvos rankas, kartais tik sudūsdamas, tai ji krimstelėjo jam į nosį.

Grįždamas iš įstaigos, Marijonas susitiko Alfredą.

— Šįvakar išvažiavoju Briuselin. Konferencija, — tarė jis.

— Tau sekasi gyventi, — tarė Marijonas.

— Ak, — tarė Alfredas.

— Sekasi, — tarė Marijonas. — Tu išvažiuoji svetur, pamatai pasaulio. Tau tenka išgyventi visokių puikių nuotykių. Turėsi ką senatvėje prisiminti.

— Visa tai gali ir čia rasti, — tarė Alfredas.

— Sakai, gali? — tarė Marijonas. Stai ga jis šį tą sugalvojo. Pagalvojo taip, kad net visą jį karštis nupylė.

— Klausyk, — tarė jis, — tikrai norėčiau, kad tu man šį tą padarytum. Dar žingsnis, gal du, ir aš pasensiu. Kai matau,

DBLS CENTRAS

DBLS Northamptono skyrius

A. Barančiuko vadovaujamas šis skyrius taip pat nėra gausus: tik 17 narių. Bet darbo vis dėlto padaryta nemaža. Žiūrėkite tik: platino PLB loterijos bilietus, rinko parašus prieš Chruščiovą ir Bulgariną (su rinko 143), platino Katalikų Kongreso programas ir pats susidėjęs su Ketteringu lankėsi Liet. Sodyboje Kongreso metu, dalyvavo Wellingborough suruoštoose antibolševikinėse demonstracijose ir savo auka prisidėjo prie jų (1.13.0 sv.), suruošė Motinos dienos minėjimą, surinko skautų stovyklai paramos (1.10.0 sv.), Joninių progą suruošė iškylą į Abingtoną. Viskas? Ne. Skyrius paminėjo dar Rugšėjo 8-tąją, Kariuomenės šventę, Vėlinių progą meldėsi už mirusius savo kolonijos lietuvių, rinko aukas vengrams (4.2.0 sv.), šelpė susirgusių savuosius (2.12.0 sv.), ruošė Kalėdų eglutę ir tam atvejui surinko net 32 paketelius, rėmė Tautos Fondą (1.17.6 sv.), Vasario 16 Gimnaziją (2.13.8 sv.). Skyrius turėjo 2 susirinkimus, o jo valdyba 6 posėdžius.

DBLS Coventry skyrius

Ši kolonija visada buvo tarp didžiųjų, todėl ir skyriaus pirmininkas J. Kazlauskas narių dar priskaito net 77. Valdyba posėdžiavo 4 kartus, susirinkimų būta 2.

Vaidžaus būtų nekoks, jei apie veiklą spręstume iš posėdžių ir susirinkimų. O veiklos būta. Coventry skyrius minėjo Vasario 16 d., Motiną, Rugšėjo 8 d., pasikviesė net Londono „Vaidilą“, Kariuomenės šventę, ruošė vaikams eglutę. Pasirodo, kad Coventry skyrius ypač palinkęs keliauti ir tuo būdu bendrauti su kitų kolonijų lietuvių. Vien per 1956 m. jis ruošė ekskursijas į Nottinghamą, Birminghamą ir net 2 kartus į Lietuvį Sodybą. Dar dalyvauta Jungt. Tautų ruoštoje rinklavoje Europos pagėbėliams paremti, ruošė su kitomis tautybėmis antikomunistinį mitingą ir demonstracijas, rinko pinigų susirgusiems saviesiems sušelpiti.

Skyrius itin didžiūjojasi, kad nebūta ir nesama jokių grupinių kivrėjų.

VOKIETIJA

Naujas BALFO Direkcijos Vokietijoje adresas

Dabartinis BALFO direkijos Europoje adresas yra: BALFAS — ULRF, Augustenstr. 46/III, Muenchen, 2, Germany.

Kad tu išvažiuoji, tai, sakau, gal tu atliktum man paslaugą... Palik man savo raktus, suprant, savo buto.

— Tu, slapuke meškos vaike, — Alfredas mirtelėjo jam. — Niekad nebūčiau nė pagalvojęs įtarti.

— Būk geras, suprask mane, — Marijonas jau kuo tik neverkė.

— Gerai, gerai, — nusileido Alfredas. Kur čia vyras vyro nesupras. Imk...

Marijonas čiupo raktus. Jis keistai pasijuto ir truputį sudrebėjo.

— Šįvakar turiu susirinkimą, — tarė jis žmonai tokiu balsu, kuris jam pačiam buvo svetimas ir nemaloniai skambėjo. — Grįšiu vėlai, gal net labai vėlai. — Ji mažą ką tepasakė, nors paprastai jos atsakymai būna pilni įtarinėjimų. Gal ji galėjo si, kad įkando jam nosin.

Kai atidarė Alfredo buto duris, drebėjo jam rankos, ir gerklė buvo sausa. Greit jis nusimetė apsiaustą; šypsodamasis įbėgo kambarin; išskėtė rankas ir gliai įsikvėpė oro. Kambaryje buvo ramu. Tik lavendų ir angliški cigarečių kvapas dar tebedūksojo. Pilna iš kitų kraštų atėjusių atviriausių kių ir daiktų, kasdienio vartojimo daiktų, kurie Lenkijoje nežinomi. Jis pradėjo džiaugsmingai šokti, kol visiškai išvargęs turėjo atsistoti minkštasuolin. Jis paėmė telefoną ir tarė ton murmančion tuštumonon:

— Patarnautojas? Kalba direktorius Jack Brown iš Alabamos. Rytdienai užsakykite dvi lėktuvo vietas į Romą. Jei Gina Lollbrigida klaus manęs, nurodykite jai viršun. Niekam kitam nesu namie...

Jis padėjo telefoną ir vėl paėmė:

— Kalba direktorius John Brown iš Alabamos. Atsiųskite dvieš vakariene. Viskės, šampano, vėžių, kavaro...

Jis nutilo ir įsižiūrėjo į priekinę sieną. Tada padėjo telefoną, papurtė galvą ir išsiėmė laikraštį. Truputį palaikė jį prieš akis, atsikėlė ir nuėjo į langą.

Virš stogu tysojo ružava prieblanda. Juodos antenų ir vielų linijos šovė tiesiai į pilką dangų. Gate pro šalį praėjo žviesių spalvų sijonais apsidariusios mergaitės.

Jis paslėpė rankose veidą, atrėmė į stiklą alkūnes ir pradėjo verkli.

DIDIEJI PASAULIO MIESTAI

1. Londonas (1951) — 8.346.137 gyventojų; 2. New York (1950) — 7.891.957; 3. Tokio (1955) — 6.966.499; Sanchajus (1953) — 6.204.417; 5. Maskva (1956) — 4.839.000; 6. Chicago (1950) — 3.620.962; 7. Buenos Aires (1955) — 3.555.000; 8. Berlynas (1954) — 3.369.000; 9. Paryžius (1954) — 2.850.189; 10. Bombėjus (1951) — 2.839.270; 11. Leningradas (1956) — 2.814.000; 12. Pekinas (1953) — 2.768.149; 13. Rio de Janeiro (1955) — 2.725.274; 14. Tientsinas Kinijoje (1953) — 2.693.831; 15. Kalkuta (1951) — 2.548.877; 16. Osaka Japonijoje (1955) — 2.547.321; 17. Sao Paulo Brazilijoje (1953) — 2.500.000; 18. Kairo (1952) — 2.367.900; 19. Meksikos miestas Meksikos valstybėje (1950) — 2.234.795; 20. Los Angeles (1953) — 2.104.663 ir 21. Chungking Kinijoje (1952) lygtai 2.000.000. Visi kiti miestai nepasiekia 2 mlj. gyv. (Iš „Information Please Almanac“ 1957, New York, p. 912).

Lietuviškos Velykos Skotijoje

(atkelta iš psl. 2.)

Velykų rytą šeiminkai jau anksti pažadino visus, kad laiku suspėtų į Prisikėlimo mišias. Lauke oras pasitaikė ne koks, lašnojo lietus. Nežiūrint tai, kad 5 val. ryto autobusai ir tramvajai Glasgowe nevažinėjo, vietos lietuviai, iš anksto apsiūpę susisiekimo priemonėmis, būriais rinkosi į Dievo namus, ir netrukus bažnyčia prisipildė žmonių.

Choristai pereina į atskirus suolus ir, belaukdami atvykstant prie altoriaus kunigo, užgieda seną dvibalsę giesmę, kurios gaidą prisimename dar iš vaikystės dienų, kada girdėdavome savo motinėles ir senesles giedant iš storių kantičkų. Klausomės ir vos pajėgime patikėti, kad šitie choristai, kurių daugumas Skotijoje gimę augę ir, tikriausia, Lietuvos niekad nematę, gailėtu šitokias giesmes giedoti, kokias mes jau baigiamie pamiršti.

Velykų šventės, tur būt, kiekvienam Tėvynėje gimusiui lietuviui yra iškilmingiausia ir brangiausia metinė šventė. Visą pavasarį užtrukę tylos ir susilaikymo metas savalaimės sudaro šventės laukimo nuotaiką. Laukiame kažko nepaprasto, besiklausydami senų lietuviškų kantičkų, vargonų dar nelydimų, giesmių. O kada pro bažnyčios langus pradeda veržtis dienos šviesa ir kai kunigas nuo altoriaus atsukęs į žmones užgieda „Linksmą dieną mums prašvito“, — malonus šilpumas sudrebina širdis, ir mintys pakyla aukštyn, džiūgaudamos kartu su Velykų varpais ir su vargonų balsais įsiliudamos į džiaugsmingąjį Aleliują. Prasidėjusi procesija su baltai apdengtomis mažomis mergaitėmis priekyje ir vėl primena Lietuvoje šventas Velykas. Viskas taip malonu, taip artima ir miela, kad, rodos, ne svetiname krašte gyvenę, bet vėl savo gimtajame.

Po pamaldų šventoriuje vieni kitus sveikina su Velykų šventėmis, bet lietingas oras greitai visus išsklaido po namus. O ten klausiniai jau nudažyti, išmarginti, ir staliai netrukus apkraunami visokiomis gėrybėmis. Prasideda raginimas ir vaišiniams, nuo kurio neįmanoma išsisukti. Juk Velykos!

Kaip visur, taip ir čia. Pasisotinus ir gerai nuotalkai esant pasigirsta dainos. Ne kokie nors „Rock and Roll“, bet lietuviškos — švelnios, pilnos ilgesio ir jausmo melodijos, iš kurių, anot pačių glasgoviečių, patį švelniausioji ir gražiausioji lietuviška dainelė yra: „Sėjau rūtą, sėjau mėtą“...

Dainos dar labiau suartina visus, ir kai vienas svečių prisėda prie pianino, visi pa lieka stulsi ir būriasi apie jį. Čia per kelias valandas vėl iškraunamas visas lietuviškų dainų, muzikos ir melodių lobynas, kuris daugeliui mūsų rodo, kad žaves ar pamirštas, bet tikrumoje Glasgowe lietuvių tarpe išsaugotas.

Šią lietuvišką dvasią, jos dainų ir muzikos grožį Glasgowe lietuviai, gal būt, geriau už kitus kurios šalies lietuvių sugėbėjo ne tik išlaikyti — užkonservuoti, bet jį taip pat labai gerai mokėjo visa tai perduoti net ir antrajai, jau Skotijoje gimusiai kartai, savo vaikų vaikams. Nors ši antroji karta ir mažai lietuviškai bekalba, bet dvasioje jaučiasi lietuviais ir tuo didžiuojasi. Dauguma jų tebeturi savo tikras lietuviškas pavardes ir net negalvoja keisti jas.

Išdėmėtinas dar kitas dalykas: Glasgovo lietuviai nepripažįsta jokio luomo skir-

tumo. Nesvarbu, kas jie nebūtų: eilinis fabrikas darbininkas, angliakasy, dirbtuvės savininkas, biznierių ir kelių krautuvų savininkas ar aukštuosius mokslus baigęs — jie visi randa bendrą kalbą, nuolat lankosi vieni pas kitus nesididžiuodami ir be jokių pakvietimų užėina pas kaimynus lietuvių. O kai pas kurį nors atvyksta svečias iš toliau, tai ir vienas ir kitas kviečia pas save, stengiasi lietuviškai pavaišinti. Jiems tiesiog nesuprantama, kaip mes, vos tik prieš kelis metus atvykę iš Lietuvos, jau taip greitai pradėjame elgtis ne lietuviškai, skaldyti, ginčyti ir juodinti vienas kitą. Juose šitai nėra. Jiems nesvarbu partijos, srovės ar karpašos.

Glasgowe lietuviai jau seniai suprato, kad tik jų tvirtas katalikų tikėjimas, jų lietuviškos pamaldos, kunigo lietuviški pamokslai, jų chorai su lietuviškomis giesmėmis ir dainomis buvo ir tebėra tas centras, traukias visus senosios ir jaunosios kartos lietuvių į vieną būrį ir cementuojąs jų tarpusavio santykius.

Velykų dienos pavakariu Blaivybės sąjėje didžiausias knibždėjimas. Be vietos glasgoviečių ir neskaitant ekskursijos iš Manchesterio, čia dar atvyko lietuvių iš Ballskill, Aberdeen ir kitų Skotijos vietovių. Kun. Gutasukas taria žodį ir, pasveikinęs susirinkusius, duoda ženklą programai pradėti. J. Serafinaitis chorą per 2 pasirodymus išpildo 6 lietuviškas dainas. Baigdamas „Lietuva, mano šlaures pašvais te“. Besiklausydami šių dainų, vėl prisimename žaliuosius Nemuno krantus, Dubysos vingius, Lietuvos miškus ir pievas ir visą mieląją Tėvynę.

Po pirmojo ir antrojo chorų pasirodymų sekė dvi trumpos komedijos, kurios žiūrovus prijuokino iki ašarų.

Šiltais plojimais buvo priimtas atvykusio iš Bonnos kun. Dr. Gronio žodis. O manchesteriečių vardu trumpa padėkos žodi šeimininkams tarė L. Venckus.

Pabaigai manchesteriečiai parodė atsiųstą tėvų salezių pagamintą filmą „Lietuvos gamta ir pastatai“, o V. Rudys savo spalvotus filminius paveikslus iš pėnai per Sekmines Lietuvių Sodyboje įvykusio Katalikų kongreso, iš katalikų Sekminių procesijos Manchesteryje, Lietuvių Tautodailės parodos ir t.t.

Po oficialios programos Velykų pobūvio rengėjai — Blaivybės Draugijos Valdyba — pakvietė svečius, choristus ir vaidintojus prie vaišių stali, o pačioje salėje prasidėjo linksmi šokiai su lietuviškais ratais ir kitokiais žaidimais. Kas norėjo, turėjo progos išmėginti laimę turtingoje loterijoje.

Sekantį rytą glasgoviečiai palydėjo savo svečius į stotį. Nėgana to, kad mielosios šeimininkės, lyg motinos, išleisdamos savo vaikus į tolimą kelionę, prikovė jiems dešrų, kiaušinių, sumuštinių ir kitokių gėrybių, bet dar įdėjo dovanų namiškiams lauktuvių parvežti.

Šitas Velykas, mieli glasgoviečiai, mes visada prisiminsime su giliu dėkingumu.

L. Venckus

Operos solistas J. Kučingis, grįžęs iš trečio mimos, kurį laiką negalėjo pasirodyti scenoje. „Tiesa“ neseniai pranešė, kad Kučingis dalyvavęs Mozarto operos „Pagrobimas iš Serailio“ pastatyme Vilniuje. Matyt, vėl leidžiama jam viešai pasirodyti.

Artimieji Rytai

VI. IZRAELIO RESPUBLIKA

Palestina yra krikščionybės lopšys. Tačiau jos istorija yra nuolatinių įsiveržimų ir užkariavimų istorija. Senovės žydams, kaip Dievo Išrinktosios Tautos vaikams, Palestina buvo Pažadėtoji Žemė, o visiems krikščionims — Šventoji Žemė, nes čia kilo Pasaulio Išganytojas Jėzus Kristus. Pats Palestinos vardas kyla nuo tos krašto dalies, kuri bibliniais laikais buvo gyvenama pilistimų. Maždaug 1000 m. prieš Kristų žydams buvo pasisekė įkurti monarchiją, kuri vėliau suskilo į Judėjos ir Izraelio karalystes. Kraštas buvo užimamas įvairių tautų: asirų, babiloniečių, egiptiečių, persų, makedoniečių, romėnų ir bizantiečių. 634-36 m. po Kristaus, Palestiną iš Bizantijos imperijos išplėšė arabai. Kryžiaus karų metu prancūzų kryživiai 1099 m. paėmė Jeruzalę ir įkūrė feodalinę karalią, kol arabų Saladinai 1187 m. ją vėl užkariavo ir atstatė mahometonų valdžią. 1516 m. valdžią iš egiptiečių mamelukų perėjo turkams. Ji liko turkų Otomanų imperijos dalimi iki I pasaulinio karo, kai britų kariuomenė 1917 m. sumušė turkus ir užėmė Jeruzalę. Tautų Sąjunga 1923 m. Palestiną pavedė britų mandatui. Nuo tada prasidėjo garsioji Palestinos problema — kova tarp žydų ir arabų dėl Palestinos valdymo.

Žydų sionistų sąjūdis atkurti Izraelio valstybę kilo prieš 60 metų, ir nuo tada prasidėjo sistematinga žydų imigracija, supirkinėjant iš arabų žemes. 1882 m. žydų Palestinoje buvo dar tik 32.000; 1919 m. jau 65.000; 1939 m. — 446.000; o šiuo metu — apie pusantro milijono! Žydų imigracija Palestinon ypač pakilo dėl Hitlerio persekiojimų. Palestinos arabai ir arabų valstybės buvo priešingos žydų pastangoms atstatyti Izraelio valstybę. Kildavo dažnos riaušės ir atvirai sukilimai. 1936 m. kovai prieš arabus žydai įsteigė karinio pobūdžio organizaciją Haganah — Gynybą ir vėliau kitą, teroristinę, organizaciją, kuri veikė prieš arabus ir prieš britus. 1937 m. D. Britanija patvirtino patvarkymą, pagal kurį Palestina dalijama į atskiras žydų ir arabų valstybes. Arabai tokiam padalijimui smarkiai pasipriešino, sutikdami tik su vienu arabų valstybe, kurioje žydai būtų tik nedidelė mažuma. 1939 m. Tautų Sąjunga paskelbė kitą pasiūlymą, pagal kurį, pasibaigus britų mandatui, kuriama nepriklausoma Palestinos valstybė, kurioje žydai ir arabai bendrai dalyvautų krašto valdyme. Tačiau nei arabai, nei žydai su tuo nesutiko. Nors žydų Palestinoje buvo dar vis mažuma, bet jie buvo labai gerai organizuoti ir gerai pasiruošę, atėjus laikui, kurti savo valstybę. Tuo tarpu Palestinos arabai buvo susiskaldę, neorganizuoti ir dėl to nevieningi.

Po II pasaulinio karo, besibaigiant britų mandatui Palestinoje, dažnėjo riaušės tarp arabų ir žydų. 1947 m. JTO specialus komitetas Palestinos reikalams siūlė kraštą padalyti į dvi — arabų ir žydų — valstybes.

ūkinėje unijoje. Šiuo pasiūlymu abi šalys buvo nepatenkintos. Britams paliekant Palestiną, 1948 m. žydų Haganah paskelbė mobilizaciją, ir Tautinė Žydų Taryba sudarė laikinąją vyriausybę, kuri tu metų gegužės 14 d. paskelbė Izraelio nepriklausomybės atstatymą. Sekančią dieną prasidėjo karas tarp žydų ir arabų. Jėgų santykis buvo žydų nenaudai: 1 prieš 41, tačiau arabai totališkai pralaimėjo! Iš 7 Arabų Lygos valstybių tik 3 turėjo rimtesnius kariuomenės dalinius: Jordaniją, Iraką ir Egiptą. Jordanijos Arabų Legijonas įsiveržė Palestinon ir užėmė Jeruzalės dalį. Kitos arabų valstybių kariuomenės mažai kuo tepasižymėjo, nes trūko tinkamo tiekimo transporto ir susiklausymo. Nemažos tiekimo skirtosios sumos paslaptingai dingdavo, kaip paslaptingai pralobdavo arabų tiekimo vykdytojai. Arabų kariuomenės, ginkluotos britų ginklais, negavo britų šaudmenų. Veikė žydų pinigais. Už mėnesio, iki pirmųjų karo pailaubų, didesnioji Palestinos dalis jau buvo žydų kontroleje. Saugumo Taryba paskyrė grafą Foke Bernadotte — Švedijos Raud. Kryžiaus pirmininką, kaip JTO talkintoją tarp arabų ir žydų, bet jis žydų teroristų buvo nužudytas. Kovos vyko toliau. Egipto kariuomenės pralaimėjo prieš žydus ir turėjo bėgti. Žydai užėmė Jeruzalės naujamiestį. 1949 m. buvo pasirašytos karo pailaubos, ir nuo to laiko iki šiol visos Izraelio valstybės sienos tebėra uždarytos demarkacinės linijos. Kovų metu žydai ne tik neprarado teritorijos, siūlytosios jiems pagal Palestinos padalijimo planą, bet dar laimėjo apie 50 procentų viršaus, užkariaudami vakarinę Galilėją ir per vidurinę Palestiną platų koridorių į Jeruzalę. Greitai susidarė Izraelio teisėta demokratinė vyriausybė. Generaliniai rinkimai įvyko tuojau po karo pailaubų — 1949 m. sausio mėn., o vasačio 14 d. parlamentas priėmė konstituciją, gegužės mėn. — Izraelio valstybė jau buvo priimta į JTO. Amerikos multimilijonierių žydų pinigais veikė labai greitai, efektingai ir tiksliai pagal planą! Tačiau žydų arabų santykiai liko priešiški su dažniais pasienių incidentais.

Dabartinis Izraelio Respublikos plotas yra 20.850 kv. km., gyventojų (1956.II) 1.800.000, iš kurių 89 proc. žydų, mahometonų — 7,6 proc., krikščionių — 2,5 proc. Dabartinis prezidentas — Itzhak Ben Zvi, ministras pirm. — David Ben Gurion. Vykdomoji valdžia priklauso vienui rūmų parlamentui, kurį sudaro 120 atstovų. Jį renka visi piliečiai, vyrai ir moterys, sulaukę 21 m. Parlamentas išrenka prezidentą 5 metams; jis ir visas ministrų kabinetas atsakingi parlamentui. Karo tarnyba privaloma visiems piliečiams, vyrams ir netekėjusioms moterims. Kariuomenė turi 50.000 aktyvios tarnybos karių ir 200.000 atsarginių, kurie yra gerai apmokyti ir greitai pašaukiami. Karo laivynas turi 2 naikintojus ir keletą lengvesnių junginių. Aviacija moderni. Svarbiausieji miestai — bramonės

KAPITALISTINĖS SKRYBĖLAITĖS

Sovietų Sąjunga užsisakė Didž. Britanijoje 20 vasarinių moteriškų skrybėlačių ir toje pačioje skrybėlačių firmoje, kurioje praeitais metais rusė diskio mėtymo čempionė Nina Ponomareva buvo „pirkusi“ net visą penketą...

Dėl tada tarp Sovietų Sąjungos ir D. Britanijos kilusio įtempimo buvo nutrauktos tarpvalstybinės sporto varžybos ir vos nenutrūko Didžiojo Maskvos Teatro gastro lės Londone. Už tas penkias skrybėlaites, kurias ji pavogė iš Canda Modes parduvė, Ninočka buvo teismo pripažinta kalta, bet nuo bausmės atleista.

Rusai, atrodo, ir nežino, kad jų užsakyamas pateko į tą pačią Canda Modes parduvė. Galima įsivaiduoti, kas būtų, jei jie sužinotų.

Matyti, praeitos vasaros diplomatinis skrybėlačių triukšmas dar labiau sužadino rusų apetitą britų madoms, tik šį kartą jau norima gauti per prekybą atstovybes. Vienoje Liverpoolio firmoje jie turi pirkt didesni vasarinių drabužių kiekį. Tos įmonės įgaliojimo pareikškimu, per pastaruosius 2 metus rusai esą ten nupirkę beveik kiekvieną naują drabužių modelį, pasirodžiusi firmos kataloge. (Iš Standard)

NELAUKIT PAVASARIO!

Kadaro valdžia Vengrijoje neseniai buvo įteikusi Kanados Užsienių Reikalų Ministerijai protesto notą, kuri sukėlė garų juoką visoje Kanadoje. Notoje Budapešto komunistai nusiskundė dėl vieno Kanados pašto ženklų, kuriame atspausdintas šūkis: „Kodėl laukti pavasario? Darykite tuoj!“ Šiais ženklais apkliauti laiškuose buvo gauti Vengrijoje, ir Kadaro valdžia įžiūrėjo čia raginimą vengrams iš naujo sukilti prieš jų režimą.

Iš tiesų šis ženklas buvo išleistas paraginti kanadiečiams dar žiemą, nelaukiant pavasario, duoti remontuoti įvairius namų ruošos reikmenis, mašinas ir t.t., nes kaip tik žiemą Kanadoje padidėja nedarbas. Ženkla su tuo šūkiu paštui yra įteikusi Kanados Darbo Ministerija. („Latvija“)

JUNGT. AMERIKOS VALSTYBĖS

(E) Jau baigiama spausdinti knyga „Sovietinis genocidas Lietuvoje“, kurią paruošė Jonas Rimašauskas. Knyga bus apie 700 pusl. Joje įvardinama arti 6.000 asmenų ir pateikiama per 200 dokumentų ir šiaip nuotraukų.

centras Tel Aviv — 365.500 gyv., pagrindinis uostas — Haifa — 158.000 gyv. ir Jeruzalė — sostinė — 146.000. Piniginis vienetas — Izraelio svaras, lygus JAV doleriui. Vaikų darželiai, pradžios, o taip pat ir vidurinės mokyklos didžiųjų dalimi yra pusiau privačios. 1953-54 m. buvo 906 praeitųjų mokyklos su 219.129 mokiniais; 75 vidur. mok. su 14.640 mokiniais ir 115 arabų mokyklų su 24.410 mokiniais. Hebrajų universitetas Jeruzalėje 1954 m. turėjo 3.108 studentus. Puikūs aerodromai Lydoje, netoli Tel Aviv, kuriais naudojasi tarp tautinės oro linijos. Prekybos laivynas turi 38 laivus su 122.235 bruto tonazū.

Įkūrus Izraelio valstybę, jona iš viso pasaulio įvažiavo apie milijoną žydų. Jų įkūrimas buvo milžiniškas darbas. Krašto didžioji dalis buvo dykumos, padengtos smėliu, saulės išdeginatys kalnais, uolomis. Dabar, po 9 m., krašto vaizdas visiškai pasikeitė iš pačių pagrindų. Milijonai svarų išleista moderniausia drėkinimo sistema, naujų namų ir kolonijų bei farmų statybai. Kur tik ten beitem, matyti puikūs rezultatai, dykumos pavirto žaliuojančiais vynuogijų laukais, pakilo medvilnės, tabako, cukrinių runkelių auginimas. Pelkės nusausinamos ir paverčiamos derlingais laukais. Aš mačiau Izraelyje kylančią naują tautą, rašo Dr. H. Schonfeld, kuri skiriasi nuo mūsų matytųjų žydų. Apie 200 tūkstančių arabų yra Izraelio piliečiai ir turi savo atstovus parlamente. Jų mečetės, kurių Izraelyje yra apie 100, įstatymais griežtai saugojamos nuo išniekinimo ar sunaikinimo. Bet santykiai tarp Izraelio ir arabų valstybių liko ir toliau aštrūs, ne pasiekus jokio susitarimo dėl 700.000 arabų, kuriuos žydai išvarė iš jų gimtinės.

P. Daukny

SIUNTINĖLIAI Į VISUS KRAŠTUS

SIUNČIA LIETUVIŲ BENDROVĖ

Ivairios medžiagos, avalynė, vaistai. Pigiausi ir geriausi maisto siuntinėliai galima išsiųsti į Lietuvą, Sibirą ir kitus kraštus tik per

BALTIC STORES

Z. JURAS

Pavyzdys: 5 sv. sviesto, 5 sv. taukų, 2 sv. šokolado, 1 sv. kavos, 2 sv. cukraus, 1 sv. kumpio. Muitas, draudimas ir kitos išlaidos kainuoja tiksliai 9 svarai. Siuntinėlių pristatymas garantuotas! Prieš užsakydami palyginkite mūsų kainas su kitų firmų kainomis.

Rašyti arba teirautis šiuo adresu:

421, Hackney Rd., E. 2., Tel. SHO 8734.
146, Holland Park Ave, W. 11., Tel. PAR 2970.
148 Ridley Rd., E. 8., Tel. CLI 0572.
20, Ridley Rd., E. 8., Tel. CLI 3880.
187, Lewisham High Str., Tel. LEE 1042.

Specialistų priežiūroje visokios rūšies vaistus ir narkotikus pagal receptus ar be jų jūsų vardu siunčia

ORO AR PAPERSTU PASTU
ACTON PHARMACY

Rašykite lietuviškai

Informuojama ir patariama nemokamai Mūsų eksporto skyrius turi savo žinioje ir kitokių prekių: vilnonių gaminių, Singerio siuvamų mašinų, avalynės, odos gaminių ir kt. Atdara šio kiad dienais — nuo pirmadienio iki šeštadienio — kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 v.p.

ADRESAS: ACTON PHARMACY

24, Church Road, London, Acton, W. 3.

Telefonas: (Londonas) ACOrn 0712

BROWNEJONES Ltd.

1. Norfolk Pl., London W.2

TEL.: PAD 2797.

(arti PADDINGTON požemio stoties.)

Pagelbės pasiūsti siuntinėlių šeimai
VAISTUS, TEKSTILĖS MEDŽIAGAS, BATUS IR ODA, MEGZTINES KOJINES ...
Garantuotas siuntinėlių pristatymas
adresatui. Atveju, jei siuntinėlis dingtų,
pinigai grąžinami.

Už siuntinėlio gavimą nereikia primokėti.

RASYKITE LIETUVISKAI. REIKALAUKITE MŪSŲ KAINARASČIŲ.

BIURAS IR SANDELIAI VEIKIA KASDIEN NUO 9 V. RYTO IKI 7 V. VAKARO.

ŠEŠTADIENIAIS NUO 10 IKI 4 P.P.

GREITAI!

PIGIAI!

RIMTAI!

NEŽIURĖKITE VIEN TIK KAINŲ!

Žiūrėkite kainų ir rūšių!

VYRIŠKAS SIUNTINĖLIS UŽ £26.5.0.

34 jardų ang. mėlynos, rudos ar pilkos medžiagos vyriškai eilutei.

Vyriškos eilutės priedai.

Porą stiprių vyriškų kasdieninių batų.

6 poros vyr. vilnonių kojinių.

Porą vyriškų apatinių.

6 jard. poplino medž. 2 vyr. marškiniams.

5 svarai kiaušienos, sudarytos grynuose kiaušienos taukuose.

Svaras ryžių.

2 svarai cukraus.

MOTERIŠKAS SIUNTINĖLIS — £24.16.6.

3 jard. vil. medž. moteriškai eilutei.

Moteriškos eilutės priedai.

41 jard. batiso medvil. medž. suknelei.

15 jard. medž. trumpikei (bluizei).

2 poros mot. apat. su pagražinimais.

Moteriška skarelė.

5 svarai kiaušienos, sudarytos grynuose kiaušienos taukuose.

2 svarai ryžių.

2 svarai cukraus.

Svaras šokolado.

MAISTO SIUNTINĖLIAI:

19 svarų cukraus £ 5. 7.619 svarų ryžių £ 6. 2.6

19 svarų taukų £ 8.18.619 sv. kiaušienos, sud. k. tauk. £11.12.0